

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK**

Broj: 02-49-2-2574/16.

Datum: 19.12.2016. godine

OPĆINSKO VIJEĆE TEŠANJ

PREDMET: Informacija o socijalnoj zaštiti na području općine Tešanj - položaj građana u socijalnoj potrebi i položaj djece i omladine sa posebnim potrebama.

Socijalna zaštita je organizovana društvena djelatnost od javnog interesa u Federaciji, kantonu i općini i usmjerena je na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe. Socijalna zaštita podrazumeva pravo koje može da ostvari pojedinac ili porodica kojima je neophodna društvena pomoć i podrška radi savladavanja socijalnih i životnih teškoća i stvaranja uslova za zadovoljenje osnovnih životnih potreba.

U Bosni i Hercegovini stanje socijalnih potreba je snažno prisutno u društvu i to je jedan dio problema, a drugi dio problema se odnosi na kompleksnost u organizaciji socijalne zaštite. Trenutno i općina i Kanton i Federacija BiH izdvajaju sredstva za ove namjene.

Kad je u pitanju općinski Budžet, iz njega se u cijelosti vrši finansiranje rada JU Centar za socijalni rad (iznos od 340.000,00 KM).

Socijalna zaštita kroz općinski Budžet se ostvaruje: putem Javne ustanove Centar za socijalni rad (tekući grantovi Budžeta općine u iznosu 269.000,00 KM), direktno putem organa uprave (tekući grantovi Budžeta općine u iznosu 317.000,00 KM), te sredstva ZE-DO kantona koja se realizuju kroz budžet općine (u iznosu od 390.000,00 KM) i putem udruženja građana (tekući grantovi Budžeta općine u iznosu 121.400,00 KM). U tekućoj budžetskoj godini će biti realizovano ukupno izdvajanje za ove namjene, u iznosu od 1.437.400,00 KM.

Informacija sadrži podatke o socijalnoj zaštiti kao osnovnoj djelatnosti JU Centar za socijalni rad Tešanj sa osnovnim i proširenim pravima iz socijalne zaštite, i dodatne vidove podrške socijalnoj zaštiti putem udruženja građana i putem organa uprave.

Socijalna zaštita na području općine Tešanj provodi se u skladu sa federalnim i kantonalim Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom i odlukom Budžeta općine Tešanj. Implementacija navedenih zakona spada u osnovnu djelatnost JU Centra za socijalni rad Tešanj.

Iz Budžeta općine Tešanj finansira se pravo na stalnu novčanu pomoć u iznosu od 40 %, a shodno navedenom zakonu, kao i proširena prava socijalne zaštite:

- 1.jednokratna novčana pomoć,
- 2.novčana pomoć za ogrev korisnicima stalne novčane pomoći,
- 3.jednokratna novčana pomoć za liječenje djece oboljele od specifičnih oboljenja,
- 4.jednokratna novčana pomoć majkama porodiljama trećeg, četvrtog i dalje djece kao stimulativna mjera
- 5.pomoć za školovanje siromašne djece koja pohađaju srednju školu, a prema utvrđenim kriterijima.

Na području općine Tešanj pravo na stalnu novčanu pomoć ostvarilo je 112 korisnika. Pravo na ovaj oblik zaštite ostvaruju osobe koje su nesposobne za rad, nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje,

nemaju članove porodice koji su po Zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju da nisu u mogućnosti da izvršavaju obaveze izdržavanja.

Druga materijalna pomoć (jednokratna, povremena) je pravo kojim se obezbjeđuje novčana intervencija za porodice i pojedince koji se nađu u stanju trenutne socijalne potrebe. Stanje trenutne socijalne potrebe naših građana dodatno otežavaju određene okolnosti kao što su česti slučajevi : bolest, liječenje van područja općine, sezonski troškovi, nabavke ogreva, udžbenika kao i plaćanje el.energije i komunalnih usluga. Jednokratnu i povremenu novčanu pomoć do 30.10.2016.godine koristilo je 981 osoba. U općinskom budžetu je definisana posebna stavka JNP za liječenje djece oboljele od specifičnih oboljenja a koja se realizuje putem CSR Tešanj uz saglasnost Općinskog Načelnika, a po zahtjevu roditelja i prijedloga Službe za boračko invalidsku zaštitu, općine Tešanj, ovu pomoć do 31.10.2016.godine koristilo je 25.teško oboljele djece.

U Federaciji Bosne i Hercegovine još uvijek ne postoji odgovarajuća zakonska regulativa po pitanju dnevnih centara za pružanje usluga socijalne zaštite dnevnog zbrinjavanja djece s invaliditetom i djece ometene u razvoju. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je u saradnji sa UNICEF-om, pri realizaciji Programa za jačanje sistema socijalne zaštite i inkluzije za djecu (SPIS Program), pristupilo izradi Smjernica o djelovanju centara za pružanje usluga socijalne skrbi dnevnog zbrinjavanja djece s invaliditetom i djece ometene u razvoju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Općina Tešanj je za potrebe Dnevnog boravka obezbijedila adekvatan prostor.

Tokom aprila 2016.godine potpisan je ugovor kojim „Dnevni boravak“ za djecu i omladinu sa posebnim potrebama prelazi u nadležnost Kantonalnog Centar za djecu i odrasle sa poteškoćama u razvoju , te je na ovaj način riješen i pravni status Centra, tj. kao poslovna jedinica Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama u Tešnju u sastavu Javne ustanove „Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama“ ZDK.

Centar za djecu i odrasle sa poteškoćama u razvoju sada se finansira iz budžeta ZE-DO Kantona i budžeta općine Tešanj, a JU CSR Tešanj i dalje ima komunikaciju i saradnju sa Centrom (upućivanje djece, regulisanje određenih prava, i sl.).

Od 2011. godine Općina Tešanj za implementaciju projekta na godišnjem nivou kroz grant sredstva Budžeta općine izdvajala je po 20.000 KM (120.000 KM zbirno). U 2016.godini je izdvojeno do sada sredstava iz Budžeta 29.833,10 KM.

U finansiranju Javne ustanove „Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama“ ZDK, učešće svake općine/Grada, za usluge ranog podsticanja razvoja i rane intervencije za djecu s posebnim potrebama predškolskog uzrasta, se kalkulišu prema broju stanovnika općine/Grada u odnosu na ukupan broj stanovnika Zeničko-dobojskog kantona, te obaveza Općine Tešanj po Ugovoru od 01.02.2016 godine iznosi mjesečno 1.239,84 KM (ukupan iznos na godišnjem nivou je 14.877,96 KM). U finansiranju rada poslovne jedinice Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama u Tešnju u sastavu Javne ustanove „Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama“ ZDK, obaveza Općine Tešanj po Ugovoru od 28.03.2016 godine iznosi mjesečno 2.186,76 KM (ukupan iznos na godišnjem nivou je 26.241,20 KM).

Dodatni vid podrške socijalnoj zaštiti direktno putem organa uprave je: sanacija i adaptacija stambenih prostora socijalno ugroženih lica, jednokratne materijalne pomoći putem organa uprave, sredstva za podjelu robnih paketa najugroženijim licima, pomoć licima zahvaćenim poplavama, te sredstva za povratak i angažovanje nezaposlenih lica (“Grantovi socijalne zaštite i pomoći” Budžeta Općine Tešanj za 2016. godinu, iznose 317.000 KM).

Socijalnu zaštitu na području općine Tešanj provode različita udruženja građana, što daje veliki doprinos za podizanje kvaliteta življenja naših građana.

Dodatni vid podrške socijalnoj zaštiti koji se ostvaruje putem udruženja: Organizacija porodica šehida i poginulih boraca redovno vrši obilazak bolesnih članova i njihovih porodica, Organizacija ratnih vojnih invalida obilazi članove na kućnom i bolničkom liječenju i pruža finansijsku pomoć najugroženijim članovima, UABNOR Tešanj ukazuje pomoć bolesnim članovima u nabavci lijekova,

kao i novčane pomoći najugroženijim, JOB Unija veterana rješava socijalno-statusne probleme članstva, UG invalida rada općine Tešanj obilazi bolesne članove koji su u teškoj materijalnoj situaciji, učestvuje u brojnim humanitarnim akcijama, UG „Održiv povratak“ Tešanj rješavaju povratničke probleme (iniciraju pomoć, vrše izbor korisnika svih vidova pomoći, sačinjavaju spiskove), najveći dio dotacije od Općine se dijeli kroz jednokratne pomoći za liječenje, pomoć u sahrani i drugo, Crveni križ realizuje pomoć dobrovoljnim davaocima krvi, prikupljaju pomoć za bolesne i dr, Crveni polumjesec pomoć najugroženijim starim licima i pomoć za liječenje teško oboljelih osoba, NHU Oslonac djelatnost je usmjerena isključivo u stambeno zbrinjavanje socijalno ugroženih lica koja nemaju riješeno stambeno pitanje niti mogućnost da ga samostalno riješe zbog nepostojanja prihoda, ili iz drugih razloga, UG Penzionera pruža pomoć za kupovinu lijekova i posmrtnine, jednokratne novčane pomoći, nabavka uglja za članstvo i dr.

NHU „Oslonac“ svojim djelovanjem doprinosi rješavanju stambenog zbrinjavanja najugroženijih kategorija stanovništva, te je do sada izgrađeno ukupno 51 objekat, a u toku je gradnja još tri koji će biti završeni u 2017.godini.

Informacijom o radu i poslovanju udruženja građana na području općine Tešanj za 2017.godinu detaljno su bila obuhvaćena Udruženja od posebnog interesa (određena Odlukom o proglašenju udruženja od posebnog interesa, „Službeni glasnik općine Tešanj“ br: 9/06 i Odlukom o raspodjeli novčanih sredstava udruženjima od posebnog značaja za općinu Tešanj.

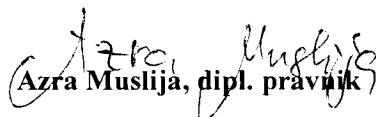
Općinskom vijeću na usvajanje predlažemo slijedeći zaključak:

1. **Prima se na znanje Informacija o socijalnoj zaštiti na području općine Tešanj - položaj građana u socijalnoj potrebi i položaj djece i omladine sa posebnim potrebama u 2017. godini.**

PRILOG: Informacija o socijalnoj zaštiti na području općine Tešanj (položaj građana u socijalnoj potrebi, djeci i omladini sa posebnim potrebama) JU Centar za socijalni rad Tešanj.

OBRADIVAČ

Služba za društvene djelatnosti
i investicije

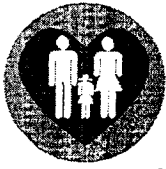

(Azra Muslija, dipl. pravnik)

PREDLAGAČ

OPĆINSKI NAČELNIK

Iradi Huskić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TEŠANJ

Kralja Tvrtka bb. Tel:00387 32 650 205; Fax 00387 32 650 205; e:csrt @bih.net.ba Žiro račun 140-501-00121176-55 kod Sberbanka BiH d.d; ID broj: 4218242160002; Por. Broj 05001975;Ozn. Sud.reg.US/I-2/96,Reg.ul. I/14 kod Višeg suda Dobo

INFORMACIJA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI NA PODRUČJU OPĆINE TEŠANJ

(položaj građana u socijalnoj potrebi, djece i omladine sa
posebnim potrebama)

Tešanj;16.10.2017.godine

Direktor;
Sabrija Kavazović dipl.scr

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TEŠANJ

Kralja Tvrtka bb. Tel:00387 32 650 205; Fax 00387 32 650 205; e:csrt @bih.net.ba Žiro račun 140-501-00121176-55 kod Sberbanka BiH d.d; ID broj: 4218242160002; Por. Broj 05001975;Ozn. Sud.reg.US/I-2/96,Reg.ul. I/14 kod Višeg suda Doboju

Broj:02-03.1-339/17
Tešanj:18.10.2017.godine

OPĆINA TEŠANJ
- Služba za društvene djelatnosti
i investicije -

N/r G-đe Muslija Azre -

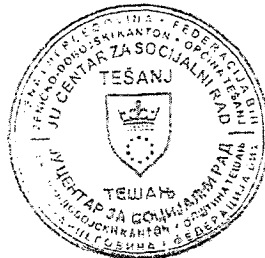
OPĆINA TEŠANJ

Primljeno	14.10.2017		
Org. jed.	Klasif. oznaka	Redni broj	Pr. broj
03	49-2	2559	

Predmet: Informacija o socijalnoj zaštiti na području općine Tešanj, dostavlja se.

U prilogu akta Vam dostavljamo „Informaciju o socijalnoj zaštiti na području općine Tešanj“ (položaj građana u socijalnoj potrebi, djece i omladine sa posebnim potrebama).

S poštovanjem.

Direktor,
Sabrija Kavazović dipl.scr

UVOD

Socijalna zaštita na području općine Tešanj provodi se u skladu sa Odlukom o preuzimanju prava osnivača JU Centra za socijalni rad Tešanj (broj:01-02-1-124/05 od 24.05.2005.godine),federalnim i kantonalim zakonima o socijalnoj zaštiti,zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom, i odlukom Budžeta općine.

Zakonom o socijalnoj zaštiti ,zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom bliže je uređena socijalna zaštita građana, i njihovih porodica, uvjeti i postupak sticanja prava iz socijalne zaštite kao i iznosi novčanih i drugih davanja

Socijalna zaštita, prema pomenutim zakonima je organizovana djelatnost u Federaciji, kantonu i općini i usmjerena je na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe.

Socijalnom potrebom smatra se trajno ili privremeno stanje u kome se nalazi građanin ili porodica, prouzrokovano ratnim događajima,elementarnim nesrećama, općom ekonomskom krizom, psihofizičkim stanjem pojedinca ili drugih razloga, koji se ne mogu otkloniti bez pomoći drugog lica,odnosno pomoći društvene zajednice.

Korisnici socijalne zaštite, u smislu Zakona o socijalnoj zaštiti zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom su :

1. djeca bez roditeljskog staranja,
2. odgojno zanemarena djeca,
3. odgojno zapuštena djeca,
4. djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama,
5. osobe sa invaliditetom i osobe ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju,
6. materijalno neosigurane i za rad nesposobne osobe,
7. stare osobe bez porodičnog staranja,
8. osobe sa društveno negativnim ponašanjem,
9. osobe i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.
10. lica koje su žrtve porodičnog nasilja i nasilja u zajednici
11. lica sa autizmom

I SOCIJALNA ZAŠTITA GRAĐANA OPĆINE TEŠANJ

Socijalna zaštita na području općine Tešanj provodi se u skladu sa federalnim,kantonalim **Zakonom o socijalnoj zaštiti,zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom i odlukom Budžeta općine Tešanj. Implementacija pomenutog zakona spada u osnovnu djelatnost JU Centra za socijalni rad Tešanj.**

Prava iz socijalne zaštite po osnovu kantonalnog i federalnog zakona o socijalnoj zaštiti,zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom su:

1. novčana i druga materijalna pomoć,
2. osposobljavanje za život i rad,
3. smještaj u drugu porodicu,
4. smještaj u ustanove socijalne zaštite,
5. usluge socijalnog i drugog stručnog rada,
6. kućna njega i pomoć u kući
7. vršenje starateljstva i nadzora
8. privremeni smještaj i zbrinjavanje u sigurnoj kući
9. zdravstvena zaštita korisnika socijalne zaštite,
10. zbrinjavanje žrtava porodičnog nasilja,
11. zbrinjavanje osoba ovisnih o psihoaktivnim supstancama

I SOCIJALNA ZAŠTITA

1. NOVČANA I DRUGA MATERIJALNA POMOĆ

Kantonalnim Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti CŽR i zaštiti porodice sa djecom, propisano je da se novčana i druga materijalna pomoć sastoji od:

a) stalne novčane pomoći

Na području općine Tešanj pravo na stalnu novčanu pomoć ostvarilo je **113** korisnika. Pravo na ovaj oblik zaštite ostvaruju osobe koje su nesposobne za rad, nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje, nemaju članove porodice koji su po Zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju da nisu u mogućnosti da izvršavaju obaveze izdržavanja. Smatra se da lice nema dovoljno prihoda za izdržavanje ako ukupan prihod po članu domaćinstva ne prelazi 10% od prosječne plaće kantona. Visina ove pomoći iznosi 17% do 23% (124,10 KM-167,90 KM) od prosječne plaće kantona zavisno od broja članova domaćinstva. Ovaj oblik zaštite finansira se 60% iz sredstava budžeta kantona i 40% iz sredstava budžeta Općine. Imajući u vidu da su korisnici stalne novčane pomoći najugroženija kategorija, iz budžeta Općine izdvajaju se dodatna novčana sredstva, a u svrhu nabavke ogrjeva. U 2017. godini ovoj kategoriji za nabavku ogrjeva isplaćena su novčana sredstva po 194,69 KM (ukupno 113. korisnika)

b) druge materijalne pomoći (jednokratna ,povremena novčana pomoć i naturalna pomoć)

Druga materijalna pomoć (jednokratna, povremena) je pravo kojim se obezbjeđuje novčana intervencija za porodice i pojedince koji se nađu u stanju trenutne socijalne potrebe. S obzirom na prisutnu veliku nezaposlenost, te nemogućnost ostvarivanja prihoda po osnovu rada, veliki je broj građana kod kojih je prisutna potreba za ovim vidom socijalne zaštite. Stanje trenutne socijalne potrebe naših građana dodatno otežavaju određene okolnosti kao što su česti slučajevi: bolest, liječenje van područja općine, sezonski troškovi nabavke ogrjeva, udžbenika kao i plaćanje el. energije i komunalnih usluga. Jednokratnu i povremenu novčanu pomoć do 30.09.2017. godine koristila je **714** osoba. Prosječan iznos isplate je 78,20 KM. Analizom podataka utvrđeno je da se većinom radi o radno sposobnim osobama koje vlastitim

radom ne mogu da obezbijede osnovnu egzistenciju. Razlozi traženja ovog vida zaštite su uglavnom egzistencijalne prirode i potrebe liječenja, što ukazuje na činjenicu da je u sistemu pored visoke stope nezaposlenosti loše riješeno pitanje zdravstvene zaštite. Jednokratna novčana pomoć finansira se iz sredstava Općine i Kantona. **Pored navedenog u općinskom budžetu je definisana posebna stavka JNP za liječenje djece oboljele od specifičnih oboljenja a koja se realizuje putem CSR Tešanj uz saglasnost općinskog Načelnika, a po zahtjevu roditelja i prijedloga službe za boračko invalidsku zaštitu općine Tešanj. Ovu pomoć do 30.09.2017.godine koristilo je 23. teško oboljele djece.**

Tkođe u ovoj godini su definisana stavka za oboljele od cealakije u iznosu od 5.000,00 km ,a koja su dobilo 11 korisnika u iznosu od 300,00 do 1.000,00 KM.

Bitno je napomenuti da zbog ograničenih sredstava svi podnešeni zahtjevi se ne mogu riješiti pozitivno, te da je gore prikazan broj osoba samo jedan dio osoba koje su se u ovoj godini našle u stanju privremene socijalne potrebe.

2. OSPOSoblJAVANJE ZA ŽIVOT I RAD:

Osposobljavanje za život i rad ostvaruju djeca koja su iz različitih razloga ostala bez roditeljskog staranja, djeca ometena u psiho-fizičkom razvoju, i djeca vaspitno zanemarena porodičnim prilikama.

Ovaj oblik zaštite mogu ostvariti i odrasla invalidna lica.

Osposobljavanje za rad ima za cilj da se djeci ometenoj u fizičkom ili psihičkom razvoju i odraslim invalidnim licima omogući osposobljavanje za rad pod posebnim uslovima prema njihovim sklonostima i preostaloj sposobnosti.

Na osposobljavanje za rad upućuje se maloljetno lice ometeno u psihičkom ili fizičkom razvoju i invalidno lice, ako prema zdravstvenom stanju i drugim okolnostima ima uslove za uspješno osposobljavanje za rad.

Trenutno na osposobljavanju za život i rad nalazi se **2 djece**, prema donjoj tabeli

Tabela 1.

NAZIV USTANOVE	BROJ ŠTIĆENIKA
JU Centar za slij.i slab.djecu i omlad. Sarajevo	1 šticeinik - djeca

3. SMJEŠTAJ U DRUGU PORODICU – HRANITELJSTVO :

Hraniteljstvo je poseban oblik zaštite djece i omladine lišene roditeljskog staranja. Ovom obliku zaštite daje se poseban značaj, a u stručnim krugovima se smatra jednim od najboljih instituta zaštite djece bez roditeljskog staranja. Nažalost ovaj oblik zaštite na našem području je slabije razvijen, a takvo stanje je uslovljeno nedovoljnom finansijskom podrškom koja je regulisana Zakonom o socijalnoj zaštiti. Prema kantonalnom zakonu hranitelj ima pravo na novčanu naknadu i to 22% od prosječne plaće kantona u srodničkoj porodici (**160,60 KM**), a hraniteljima (nesrodnička porodica) za smještaj djece i odraslih isplaćuje se novčana naknada za smještaj u iznosu od 30% od prosječne plaće kantona (**219,00 KM**), a za djecu i odrasle sa

smetanjama u fizičkom i psihičkom razvoju visina naknade iznosi 40% od prosječne plaće kantona (292,00 KM)

Na smještaju u hraniteljskim porodicama nalazi se **1 dijete (srodnička porodica)**. Socijalni radnici u kontinuitetu prate razvoj djece smještene u hraniteljske porodice.

4. SMJEŠTAJ U USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE:

Prema postojećem Zakonu smještaj u ustanove socijalne zaštite mogu ostvariti djeca i odrasle osobe kojima je potrebna stalna briga i potpora u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u vlastitoj ili drugoj porodici ili na drugi način.

Smještaj u ustanovu socijalne zaštite ima za cilj da licu u stanju socijalne potrebe obezbijedi socijalnu zaštitu, koja treba da obuhvati stanovanje, ishranu, odijevanje, zdravstvenu i drugu njegu. Pravo na smještaj u organizaciju socijalne zaštite ostvaruju stara lica bez porodičnog smještaja (djeca i odrasli) duševno zaostala i psihički oboljela lica koja nemaju adekvatnu brigu u vlastitoj porodici, pri čemu se uzimaju u obzir njegove stambene i porodične prilike. Sa područja općine Tešanj **20** osoba je zbrinuto u različite ustanove socijalne zaštite

Tabela 1.-a.

Rb	NAZIV USTANOVE	Broj štićenika
1.	Zavod za zbrinjavanje mentalno-invalidnih lica Fojnica	2
2.	Zavod za zbrinjavanje mentalno-invalidnih osoba Duje	1
3.	Zavod za zaštitu djece i omladine Pazarić	4
4.	Naš Dom Travnik	3
5.	JU „DOM-Porodica“ Zenica	7
6.	SOS Dječije selo Gračanica	2
7.	Kuća mladih Tuzla	1
8.	NVO „Sumero“	4
	UKUPNO	24

Smještaj u ovim ustanovama finansira se uglavnom iz sredstava Budžeta Kantona.

U troškovima smještaja učestvuje štićenik sa svojim ličnim primanjima, roditelji, staratelji, ukoliko im mjesečna primanja po članu domaćinstva prelaze 15% od prosječne plaće Kantona, a razliku do punog iznosa cijene smještaja snosi budžet Kantona. Kod naših štićenika evidentirano je lično učešće u četiri slučaja. U odnosu na predhodne godine broj smještaja u ustanove socijalne zaštite se konstantno smanjuje. Slijedeći strategiju deinstitucionalizacije ustanova socijalne zaštite Centar za socijalni rad za smještene štićenike iznalazi nova rješenja koja su u odnosu na zavodski smještaj humanija i ekonomičnija. **U 2016. godini JU CSR Tešanj je u saradnji sa NVO „Sumero“ i Ministarstvom za rad i socijalnu politiku izmjestio svoja četiri štićenika iz zavoda zatvorenog tipa u novi oblik zaštite „stanovanje u lokalnoj zajednici uz podršku“.**

II SOCIJALNA ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA OPĆINE TEŠANJ

U skladu sa federalnim i kantonalnim Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Centar obavlja upravno – pravne poslove, vođenje upravnog postupka oko ostvarivanja prava na materijalnu pomoć civilnim žrtvama rata. Pored vođenja postupka Centar vrši obračun za isplatu materijalnih i drugih pomoći civilnim žrtvama rata. Mjere koje se poduzimaju svake godine su uvođenje u pravo novih podnositelja zahtjeva civilnih žrtava rata i članova njihove porodice, revizija svih korisnika i članova porodice civilnih žrtava rata. Tabela 2.

U općini Tešanj pravo na naknadu ostvaruje 138 osoba, a kao što je navedeno u tabeli.

RED BR.	KATEGORIJA CŽR STANJE 30.09.2017.G.	KORISNIKA
1.	LIČNA INVALIDNINA	71
2.	PORODIČNA INVALIDNINA	64
3.	POSEBNA KATEGORIJA CŽR	3
		138

CSR je odgovoran za vođenje, praćenje i evidentiranje svih promjena od uticaja na ostvarivanje prava korisnika civilnih žrtava rata i članova njihove porodice kako ne bi došlo do zloupotrebe ovog prava.

Sredstva za finansiranje materijalne naknade obezbjeđuju se u Budžetu kantona i Federacije.

Visina naknade za CŽR zavisi od stepena tjelesnog oštećenja – 60% tjelesnog oštećenja **105,50 KM** do 100% tjelesnog oštećenja **586,15 KM**. Visina naknade porodičnim žrtvama rata kreće se od **252,04 KM** do **381,00 KM**, zavisno od broja članova domaćinstva.

III ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM NA PODRUČJU OPĆINE TEŠANJ

Zaštita porodice sa djecom prema Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti CŽR i zaštiti porodice sa djecom ima za cilj:

- ◆ da se osiguraju svoj djeci približno jednaki uslovi za zdrav i pravilan tjelesni, intelektualni i emocionalni razvoj u porodici,
- ◆ potporu u ostvarivanju njene reproduktivne uloge, njezi, podizanju, odgoju i zaštiti djece i poboljšanju kvaliteta života porodice,

Prema kantonalnom Zakonu prava koja ostvaruje porodica sa djecom su:

1. dodatak na djecu,
2. naknada umjesto plaće ženi - majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta,
3. novčana naknada za vrijeme trudnoće i porođaja žene - majke koja nije u radnom odnosu,
4. jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta,
5. naknada u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana za majke - dojilje,

6. posebni psiho-socijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnica,
7. smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja,
8. osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovne naobrazbe,
9. školarine i stipendije đacima i studentima.

1.DODATAK NA DJECU :

Na području općine Tešanj pravo na dječiji dodatak trenutno koristi **888** domaćinstava (korisnika), odnosno **1730** djece .Mjesečni iznos dječijeg dodatka utvrđen je u dvije skale 14,60 KM i 21,90 KM, ovisno o kategoriji kojoj pripada domaćinstvo. Broj domaćinstava uvedenih u pravo je promjenjiv jer se vrši kontinuirana revizija.Trenutno je u toku postupak revizije.

2.NAKNADA UMJESTO PLAĆE ŽENI-MAJCI KOJA JE U RADNOM ODNOSU :

Navedenu naknadu koristi **219** porodilja. Najveći iznos naknade trenutno iznosi **746,00 KM**, a najniža naknada je određena Zakonom i ne može biti niža od **210,00 KM**.

3.JEDNOKRATNA POMOĆ ŽENI - MAJCI KOJA NIJE U RADNOM ODNOSU:

Pravo na JNP majci koja nije u radnom odnosu do 30.09.2017.godine ostvarilo je **45** porodilja. Visina jednokratne novčane pomoći je identična za sve nezaposlene porodilje, a iznosi **150,00 KM**.Pored jednokratne novčane pomoći nezaposlena porodilja ostvaruje pravo i na :

a) Jednokratnu pomoć za opremu novorođenog djeteta. Ovo pravo ostvarilo je **45** porodilja.Visina pomoći iznosi **109,50 KM**.

b) Prehrana djeteta do 6 mjeseci: Ovu pomoć trenutno ostvaruje **45** porodilja, a visina pomoći iznosi **73,00 KM**

Pravo na ovaj oblik zaštite imaju porodice kod kojih prihod ne prelazi iznos od 50% od prosječne plaće kantona.

Pored navedenih prava u budžetu općine Tešanj su planirana novčana sredstva kao posebna stimulativna mjera za majke-porodilje trećeg, četvrtog i dalje djece po rođenju , a isplaćuje se kao jednokratna novčana pomoć u visini **300 KM**. Ovaj oblik zaštite u 2017. godini ostvarila je **47** porodilja .Od 2012.godine do sada ovo pravo ostvarilo je **288** porodilja.

U budžetu općine Tešanj planirana su i novčana sredstva za pomoć djeci koja pohađaju srednju školu a potiču iz siromašnih, nepotpunih porodica kao i djeci bez roditeljskog staranja.Ovaj oblik zaštite implemenira se putem CSR Tešanj, a shodno utvrđenim kriterijima. Navedenu socijalnu zaštitu ostvaruje **60** učenika srednjih škola u mjesečnom iznosu od **50 KM** za školsku godinu.

IV ZAŠTITA INVALIDNIH OSOBA

Zaštita invalidnih osoba regulisana je Federalnim i kantonalnim zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom.Ovaj

oblik zaštite finansira se iz Budžeta Federacije i djelimično iz Budžeta kantona. Prema pomenutom zakonu

Lica sa invaliditetom su:

- ◆ slijepa i slabovidna
- ◆ gluha i nagluha
- ◆ sa poremećajima u govoru i glasu
- ◆ sa tjelesnim oštećenjem i trajnim smetnjama u fizičkom i psihičkom razvoju
- ◆ sa smetnjama u psihičkom razvoju
- ◆ sa kombinovanim smetnjama

Prava lica sa invaliditetom:

Lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju imaju slijedeća prava:

1. ličnu invalidninu
2. dodatak za njegu i pomoć drugog lica
3. ortopedski dodatak
4. pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala
5. osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija)
6. prioritetno zapošljavanje

Prava lica sa invaliditetom od 1-3 ostvaruju se po Zakonu o socijalnoj zaštiti, a prava od 4-6 u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti i zapošljavanju.

Zakonom je takođe propisano da troškovi postupka medicinskog vještačenja u prvom stepenu padaju na teret podnosioca zahtjeva, a visina troškova pregleda i usluga medicinskog vještačenja iznosi **85,41 KM** za pokretne i **128,11 KM** kućne posjete (pregledi i vještačenje u kući).

Novčanu naknadu ostvaruju lica sa utvrdjenim procentom invalidnosti 90 i 100% oštećenja organizma. Ovaj oblik zaštite trenutno koristi 876 invalidnih osoba. Iznosi naknada su različiti ovisno o utvrđenom stepenu invalidnosti, kategoriji i potrebi za ortopedskim dodatkom, a kreće se od 82,32 KM – 403.00 KM.

Finansiranje ovog prava vrši se iz Budžeta Federacije direktnim transferima na tekuće račune invalidnih osoba.

ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

RED BR.	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA STANJE 30.09.2017.GOD.	KORISNIKA
1.	LICA SA INVALIDITETOM	104
2.	KORISNICI STALNE SOCIJALNE POMOĆI	75
3.	SMJEŠTENI U USTANOVE SOC.ZAŠTITE	8
4.	LICA STARIJA OD 60/65 GODINA	408
5.	DJECA DO POLASKA U ŠKOLU	72

Na osnovu člana 166. stav (1) tačka b) 1. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti

6.	CŽR-a	16
7.	SAMOHRANE MAJKE DO 1.GODINU STAROSTI DJETETA	3
UKUPNO		686

civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („ Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07) i u vezi sa članom 13a., 13b. i 7a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („ Službene novine Federacije BiH, broj: 70/08) ministar Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona donio je Uputstvo o načinu priznavanja prava na zdravstveno osiguranje i ostvarivanje osnovne zdravstvene zaštite određenih kategorija lica, koja nisu zdravstveno osigurana po drugom osnovu. Osobe koje ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu putem JU Centra za socijalni rad Tešanj, a u skladu sa naprijed navedenim Zakonom i Uputstvom su:

1. lica sa invaliditetom i lica ometena u psihičkom ili fizičkom razvoju
2. korisnici prava na stalnu novčanu pomoć
3. osobe smještene u ustanove socijalne zaštite,
4. lica starija od 65 godina muškarci, odnosno 60 godina žene,
5. djeca do polaska u školu
6. civilne žrtve rata
7. samohrane majke starosti djeteta do 1 godinu života.

Socijalnu zaštitu na području općine Tešanj pored Centra za socijalni rad provode i različita udruženja građana, pojedinci i nevladine organizacije, što daje veliki doprinos za podizanje kvaliteta življenja naših građana. Jedna od značajnih organizacija je HO „Oslonac“ koja svojim djelovanjem rješava stambeno zbrinjavanje najugroženijih kategorija stanovništva.

DJECA OMETENA U PSIHIČKOM I FIZIČKOM RAZVOJU

Maloljetnikom ometenim u fizičkom ili psihičkom razvoju smatra se lice sa: oštećenjem čula vida, sa oštećenjem čula sluha, poremećajem u govoru i glasu, tjelesnim oštećenjima, psihičkom zaostalosti (lakog, umjerenog, težeg i teškog stepena) ili sa kombinovanim smetnjama. Odnosno radi se o djeci čiji tjelesni, mentalni i emocionalni razvoj, rast i sazrijevanje zaostaje za standardima i nivoima razvijenosti djece istog uzrasta. Za ovu kategoriju djece danas je aktuelno najšire prihvaćen termin „djeca sa posebnim potrebama“, ili „djeca sa poteškoćama u razvoju“. Većina djece sa invaliditetom živi u svojim porodicama i o njima brigu vode roditelji, a u manjem broju u zavisnosti od stepena i vrste oštećenja upućena su u institucije socijalne zaštite. Jedan broj ove djece se nalazi na evidenciji Centra po osnovu korištenja određenih prava i usluga socijalne zaštite i socijalnog rada. Nadležna općinska komisija obavlja razvrstavanje djece i omladine ometene u psihičkom i fizičkom razvoju, a Centar najčešće obezbjeđuje ostvarivanje prava na naknadu za njegu i pomoć od strane drugog lica, realizuje smještaj takvog djeteta u odgovarajuću ustanovu socijalne zaštite ili u ustanovu za osposobljavanje, a po zahtjevu roditelja ili na prijedlog pomenute komisije, o čemu se vode uredne evidencije.

Prema evidenciji Centra prikazan je broj lica sa psihičkim ili fizičkim smetnjama na području općine Tešanj:

DJECA OD 0-18 godina

Redni broj	Vrsta oštećenja	Broj osoba
1.	Laka duševna zaostalost	48
2.	Umjerena duševna zaostalost	12
3.	Teška duševna zaostalost	5
4.	Lica sa kombinovanim smetnjama	39
5.	Tjelesno invalidna lica	5
6.	Gluha i nagluha lica	3
7.	Granični slučajevi Umjerene i Lake duševne zaostalosti	1
8.	Slijepa i slabovidna lica	2
9.	Autistična lica	2
10.	UKUPAN BROJ LICA	118

LICA OD 18-30 godina

Redni broj	Vrsta oštećenja	Broj osoba
1.	Laka duševna zaostalost	80
2.	Umjerena duševna zaostalost	15
3.	Teška duševna zaostalost	7
4.	Lica sa kombinovanim smetnjama	29
5.	Tjelesno invalidna lica	12
6.	Gluha i nagluha lica	5
7.	Granični slučajevi Umjerene i Lake duševne zaostalosti	3
8.	Slijepa i slabovidna lica	3
9.	UKUPAN BROJ LICA	154

DNEVNI BORAVAK ZA DJECU I OMLADINU SA POSEBNIM POTREBAMA

Dnevni boravak za djecu i omladinu sa posebnim potrebama osnovan je kao pilot projekat, a Centar za socijalni rad Tešanj je uspješno vodio i realizovao isti pet godina finansirajući se sredstvima iz budžeta općine i dobrovoljnim donacijama.

Tokom aprila 2016.godine potpisan je ugovor kojim „Dnevni boravak“ za djecu i omladinu sa posebnim potrebama prelazi u nadležnost Kantonalnog Centar za djecu i odrasle sa poteškoćama u razvoju, te je na ovaj način riješen i pravni status Centra.

Centar za djecu i odrasle sa poteškoćama u razvoju sada se finansira iz budžeta ZE-DO Kantona i budžeta općine Tešanj, a JU CSR Tešanj i dalje ima

izuzetno dobru komunikaciju i saradnju sa Centrom (upućivanje djece, regulisanje određenih prava, i sl.).

Pored regulisanja socijalnih prava svi korisnici socijalne zaštite svakodnevno koriste usluge socijalnog i drugog stručnog savjetodavnog rada, te besplatnu pravnu pomoć.

FINANSIRANJE PRAVA SOCIJALNE ZAŠTITE

Prava utvrđena Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom finansiraju se najvećim dijelom iz budžeta Kantona, a djelimično iz budžeta Federacije i budžeta Općine.

Iz budžeta Federacije finansiraju se novčane naknade neratnim invalidima (100%), i naknade civilnim žrtvama rata (70 %). Naknade koje se finansiraju iz budžeta Federacije BiH se uplaćuju direktnim transferima na račune osoba koje su uvedene u pomenuto pravo. Na osnovu uvida u SOTAC bazu vidno je da se uplate korisnicima po Federalnim propisima redovne.

Iz budžeta općine Tešanj finansira se pravo na stalnu novčanu pomoć u iznosu od 40 %, a shodno pomenutom zakonu, kao i proširena prava socijalne zaštite, a to su :

1. jednokratna novčana pomoć,
2. novčana pomoć za ogrjev korisnicima stalne novčane pomoći,
3. jednokratna novčana pomoć za liječenje djece oboljele od specifičnih oboljenja,
4. jednokratna novčana pomoć majkama porodiljama trećeg, četvrtog i dalje djece kao stimulativna mjera
5. pomoć za školovanje siromašne djece koja pohađaju srednju školu, a prema utvrđenim kriterijima.

Ostala prava navedena u informaciji finansiraju se iz budžeta Kantona. Isplate utvrđenih prava koje se finansiraju iz budžeta Kantona su sada redovne, međutim još uvijek nisu riješena dugovanja koja su nastala u ranijim periodima (zadnje isplate kantonalnih prava se odnose na mjesec august).

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ O PLANIRANIM, PRIMLJENIM I ISPLAČENIM SREDSTVIMA ZA LICA KOJA SU OSTVARILA PRAVO PO ZAKONU O SOCIJALNOJ ZAŠTITI IZ BUDŽETA KANTONA DO 30.09.2017. GODINU

NAZIV	TREBOVANA SREDSTVA	PRIMLJ. I ISPL. SRED.	DOSPJELI DUG
CZR	113.671,75	75.631,36	38.040,39
DJEČJI DODATAK	400.291,81	278.337,91	121.953,90
PORODILJE u rad.odnos.	1.372.311,70	899.166,31	473.145,39
STALNA SOC.POM.KANT.	77.477,69	51.540,51	25.937,18
SMJEŠTAJ DJ.U DRUG.POR	2.623,20	1.747,20	876,00
PORODILJE BIRO	34.818,20	26.164,20	8.654,00
UKUPNO:	2.001.194,35	1.332.587,49	668.606,86

**PREGLED ISPLAĆENIH SREDSTAVA ,OSTATAK OBAVEZA ZA
2016.g KORISNICIMA CSR TEŠANJ**

**IZ BUDŽETA ZE-DO KANTONA A KOJA SU TAKOĐE
ISPLAĆENA U 2017 GODINI**

NAZIV	PERIOD	IZNOS
CŽR	X,XI,XII 2016	38.046,63
DJEČJI DODATAK	X,XI,XII-2016	135.468,85
PORODILJE U RADN. ODNOSU	X,XI,XII-2016	404.604,18
STALNA SOC.POMOĆ	X,XI,XII-2016	27.914,40
SMJEŠTAJ DJEC,U DR.POROD.	X,XI,XII-2016	861,60
PORODILJE-BIRO	X,XI,XII-2016	13.558,50
UKUPNO:		620.454,16

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ O PLANIRANIM,PRIMLJENIM I ISPLAĆENIM
SREDSTVIMA ZA LICA KOJIMA JE ODOBRENO PRAVO IZ BUDŽETA
OPĆINE TEŠANJ**

NAZIV	PLANIRANA SREDSTVA	PRIMLJENA SREDSTVA	ISPLAĆENA SREDSTVA
STALNE SOC.POMOĆI	73.000,00	54.747,00	53.987,83
JNP	77.000,00	57.753,00	55.832,00
ZA KOM.ZA OCJ.INVAL.	2.000,00	2.000,00	1.952,73
DJECA SA TEŽIM OBOLJ.	20.000,00	15.000,00	11.260,00
POMOĆ OBOLJ.OD CEALAKIJE	5.000,00	5.000,00	5.000,00
NAKNADA ZA ROĐ 3-4 DIJ.	20.000,00	15.000,00	10.900,00
POMOĆ BR.PAROVIMA ZA VJEŠ.OPLODNJU	10.000,00	-	-
STIPENDIJE ZA SRED.OBR.	30.000,00	24.000,00	24.000,00
OGRJEV KOR.STALNE NOVČ.POMOĆI	22.000,00	22.000,00	22.000,00
UKUPNO:	259.000,00	195.500,00	184.932,56